

TÉMATICKÉ OKRUHY K SZZk – KLINICKÁ PSYCHOLOGIE (PCH/SZ 2)

(Martin Lečbych)

Platnost: od **15. září 2016**

1. Psychologie nemocných, vliv akutní a chronické nemoci na psychiku, problematika bolesti a smrti, thanatologie, hospicové hnutí. Nejčastější sekundární duševní poruchy u somatických onemocnění.
2. Psychologie handicapu, psychologická specifika jednotlivých typů postižení (intelektové, zrakové, sluchové, pohybové, řečové), invalidita, dopady neurotizace na osobnostní rozvoj.
3. Psychosomatická koncepce, jednotlivé teorie psychosomatického výkladu, psychosomatická onemocnění a psychologická problematika v jednotlivých oborech lékařství.
4. Organické duševní poruchy a symptomatologické poruchy, demence, delirium, organické poruchy nálady, mírná kognitivní porucha. Gerontopsychiatrie a duševní poruchy ve stáří. Diferenciální diagnostika, rehabilitace.
5. Neuropsychologická problematika, psychické poruchy při mozkových lézích dle jednotlivých oblastí mozku, problematika afázie. Neuropsychologické testy.
6. Duševní poruchy vyvolané účinkem psychoaktivních látek, akutní stavy, syndrom závislosti, odvykací stavy, intoxikační psychózy. Diagnostika závislosti, etiopatogeneze, terapie.
7. Schizofrenie, schizofrenní poruchy a poruchy s bludy. Historické typy schizofrenie, akutní a přechodné psychotické poruchy, další psychotické poruchy. Etiopatogeneze, diferenciální diagnostika, farmakoterapie, rehabilitace.
8. Poruchy nálady, afektivní poruchy, problematika deprese a manie. Diferenciální diagnostika, terapie, farmakoterapie. Problematika sebevražd a krizové intervence.
9. Neurotické poruchy, poruchy vyvolané stresem, somatoformní poruchy. Rozdělení, historické koncepce pojmu neuróza. Diferenciální diagnostika, vývojové aspekty, terapie.
10. Poruchy příjmu potravy, mentální anorexie, bulimie, nechutenství, další typy poruch příjmu potravy, dělení, etiopatogeneze, vývojové aspekty, terapie.
11. Sexuální dysfunkce a deviace, poruchy pohlavní identity, preference, diferenciální diagnostika, symptomatologie, terapeutické možnosti, sexuální terapie.
12. Poruchy osobnosti a chování u dospělých, specifické poruchy osobnosti, návykové a impulzivní poruchy, patologické hráčství. Diferenciální diagnostika, terapie.
13. Mentální retardace v dětském a dospělém věku, diferenciálně diagnostické problémy, prostá intelektová subnorma. Sociální služby pro osoby s mentálním postižením.
14. Poruchy psychického vývoje, vývojové poruchy řeči a jazyka, pervazivní vývojové poruchy. Diagnostika, terapie.
15. Poruchy chování a emocí se začátkem v dětství a adolescenci, hyperkinetické poruchy, poruchy chování, poruchy emocí a sociálních vztahů. Terapeutické možnosti, diagnostika.
16. Biologická terapie, farmakoterapie, rehabilitace duševních poruch. Sociální psychiatrie, kluby pacientů, svépomocné skupiny, sociální služby pro osoby s duševní poruchou.
17. Psychoanalýza, hlubinná psychologie a dynamická psychoterapie.
18. Humanistická a existenciální psychoterapie, logoterapie, gestalt terapie, empatická terapie a terapeutický vztah.

19. Behaviorální, kognitivní a kognitivně behaviorální terapie.
20. Manželská a rodinná terapie, systémový a systemický přístup, komunikační terapie.
21. Hypnoterapie, hypnóza, sugesce, relaxační a imaginační techniky.
22. Skupinová psychoterapie, účinné faktory, dynamika, koncepce a techniky, transakční analýza, terapeutická komunita.
23. Integrativní a eklektická psychoterapie, společné, alternativní a specifické účinné faktory v psychoterapii.
24. Výzkum v klinické psychologii, druhy výzkumných projektů, příklady výzkumů s kontrolními skupinami. Problémy ve výzkumu psychoterapie. Proměnné v klinické psychologii a psychoterapii
25. Náplň a vymezení psychologické diagnostiky v dětské a dospělé praxi. Jednotlivé diagnostické okruhy v útlém věku, předškolním období, školním období, adolescenci, dospělosti, stáří.
26. Diagnostika osobnosti a psychopatologie u dětí a dospělých. Přehled klinicky významných metod k diagnostice osobnosti a psychopatologie, strategie vyšetření dle jednotlivých vývojových období. Klinický a psychometrický přístup v diagnostice
27. Projektivní techniky v klinické praxi, přehled nejvýznamnějších metod, objasnění základních principů, zásady administrace, vyhodnocení.
28. Dotazníkové metody v klinické praxi, přehled nejvýznamnějších metod, klinické škály, posuzovací stupnice, strategie výběru dotazníkových metod dle psychopatologického okruhu.
29. Výkonové metody v klinické praxi, diagnostika intelektu, kognitivních schopností, testování paměti, pozornosti, exekutivních funkcí. Přehled užívaných metod, objasnění jejich principů.
30. Soudně znalecká problematika, diagnostika v soudně znalecké praxi, posuzování věrohodnosti výpovědi, rozpoznávacích a ovládacích schopností, strukturování znaleckého posudku. Problematika exkulpace.

Literatura z klinické psychologie:

- Baštecká, B. a kol. (2003). *Klinická psychologie v praxi*. Praha: Portál.
- Baštecká, B., Goldmann, P. (2001). *Základy klinické psychologie*. Praha: Portál.
- Baštecký J., Šavlík J., Šimek J. (1993). *Psychosomatická medicína*. Praha: Grada
- Heretik, A., Heretik, A. Jr. (2007). *Klinická psychológia*. Nové Zámky: Psychoprof.
- Höschl, C., Libiger, J., Švestka, J. (2004). *Psychiatrie*. Praha: Tigis.
- Kratochvíl S. (2002). *Základy psychoterapie*. Praha: Portál.
- Kratochvíl S. (1995). *Skupinová psychoterapie v praxi*. Praha: Galén.
- Kratochvíl S. (2000). *Manželská terapie*. Praha: Portál.
- Kratochvíl S. (2009). *Klinická hypnóza*. Praha: Grada.
- Křivohlavý, J. (2001). *Psychologie nemoci*. Praha: Grada.
- Křivohlavý, J. (2002). *Psychologie zdraví*. Praha: Portál.
- Kulišťák, P. (2003). *Neuropsychologie*. Praha: Portál.
- Langmeier, Balcar, Špitz. (2000). *Dětská psychoterapie*. (2. vydání). Praha: Portál.
- Pavlovský, P. (2012). *Soudní psychiatrie a psychologie (4. Vydání)*. Praha: Grada.
- Raboch, J., Zvolský, P. (2001). *Psychiatrie*. Praha: Galén.
- Říčan, P., Krejčířová, D. a kol. (2006). *Dětská klinická psychologie (4. vydání)*. Praha: Grada.
- Svoboda, M., Humpolíček, P., Šnorek, V. (2013). *Psychologická diagnostika dospělých*. Praha: Portál.
- Svoboda, M., Krejčířová, D., Vágnerová, M. (2002). *Psychodiagnostika dětí a dospívajících*. Praha: Portál.

- Vágnerová, M., Hajd-Mousová, Z., Štech, S. (2001). *Psychologie handicapu*. Praha: Karolinum.
- Valenta, M., Michalík, J., Lečbych, M. (2012). *Mentální postižení v pedagogickém, psychologickém a sociálně právním kontextu*. Praha: Grada.
- Vybíral, Z., Roubal, J. (Eds.) (2010). *Současná psychoterapie*. Praha: Portál.
- Weiss, P. (2002). *Sexuální deviace*. Praha: Portál.
- WHO (2006). *MKN-10, Mezinárodní klasifikace nemocí – Duševní poruchy a poruchy chování*. Praha: Psychiatrické centrum.
- WHO (2001). *MKF, Mezinárodní klasifikace funkčních schopností disability a zdraví*. Praha: Grada.

Manuály k testovým metodám: WAIS-III, WISC-III, ROR, TAT, HT, MMPI-II a dalších diagnostických nástrojů k relevantním otázkám.

Katedra psychologie FF UP Olomouc.